VIII. évfolyam. Budapest, 1900. április 10. 11. szám.

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.
Egyes példány nem kapható.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Előfizetni csak fél évenkint lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTŐZSDE TULAJDONOSOK SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESITŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Nagy János-utcza I. B.
hova az előfizetési összegek, valamint a kéziratok küldendők.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Kéziratok nem lesznek visszaadva.

TARTALOM. Husvét. — Vegyesek.

Husvét.

És ismét megjelenik az ünnep, mely a tavasz megérkeztét hirdeti; ismét felhangzanak a husvéti harangok, mely a szíveket uj reménynyel tölti el! Uj a közeledtnek az ünnep napjai, mikor minden munkás kéz megpihen, hogy künn szabad ég alatt csudálják a teremtő keze munkáját, mely ezt létre hozta.

Nekünk jutott az a szomoru munka, hogy oly olvasó közönség részére kell irnunk, mely mind e tekintetekben kivételt képez. A magy. kir. dohányárusok azok, kiknek részére az ünnepi harangok nem szólnak, kiknek az ünnep napjai nem jelentenek mást, mint megszaporodott munkát, kiknek nincs megengedve a szabad természetben gyönyörködni, mert ünnep napon ép ugy négy fal közé zárva végzik napi munkájukat, mint bármely más napon.

Arra a kérdésre, vajjon becsületére válik-e valamely emberi hatalomnak, hogy hatalmát arra használja fel, hogy embertársainak egy nagy részét a természet és törvény szabta nyugalomtól megfosztja, bizonyára nemmel kell felelnünk. A kereskedő, az iparos, a müvész, az iskola, a városi vagy állami hivatalok mind kötelesek alárendeltjeiknek ünnepi szabad napokat engedni, nemcsak kényük-kedvük szerint, hanem a törvény szigoru rendszabályainál fogva. Egyes egyedül csak a dohányárusok részére nem létezik ily törvény és csudálatos módon épen az állam maga tartja fenn e modern rabszolgaságot, midőn követeli, hogy az ország 42000 trafikosa még legnagyobb ünnepnapokon is üzleteiket nyitva tartsák.

Becsületére válik mindenkinek, ki ezt a tényt elitéli. Nemcsak a legközelebb érdekeltek itélik el ezt, hanem a közönség, a sajtó, sőt még az illető hivatalok is. Az emberi érzés fellázad az ilyen állapotok ellen és igyekszik azt orvosolni. Vagy talán az állami bevételek ezáltal csökkenést szenvednének?

Nem, mert bizonyára vannak utak, módok ezeket kárpotolni. De nem igyekeznek ezeket elérni, mert épen a trafikos a társadalomban kivételt képez és a közönség abban a téves hitben ringatózik, hogy a trafikos csupán csak az ő kényelmére van és csak kötelességeket teljesit, jogai nincsenek.

Csak nem rég idő óta az összes államtisztviselők vasárnap délelőtt is munkaszünetet élveznek, ugy, hogy vasárnapon át az összes hivatalok zárva vannak. Érdekes lenne kiszámitani, hogy a tisztviselők e szabad órái mennyibe kerülnek évente az államnak. Bizonyára minden józan ember helyesli ezt, mert a hét nyugalom napja okvetlen szükséges, azonkivül azt a törvény is diktálja, tehát egy embernek sincs joga ilyféle rendelkezéseket rosszalni, sőt még inkább mindenkinek őszinte örömmel kell fogadnia. És legkevésbé sem szabad tekintetbe jönni annak, hogy származik e ebből az államra nézve kár, vagy nem.

Azt gondoljuk, hogy azt az elvet, melyből az állam kiindul, az gyakorol, joggal ki lehetne terjeszteni azokra is, kik a tisztviselők és publikum között foglalnak helyet, minél fogva az állam ugy tekinthetné őket, mint nyilvános szolgálatban állókat. Azt gondoljuk, ideje volna már, hogy a trafikosoknak azt a pár pihenő órát egy héten engedélyezzék és nem csak a jóindulatra hivatkozunk, hanem a törvényre, melyet az ország összes polgáraira szabtak.

Semmi sem alkalmasabb, mint a közeledő husvét ünnepe, hogy nyugalom óhaját nyilvánitsuk. Ez oknál fogva fordulunk az oldalunkon mindig hiven kitartó olvasó közönségünkhöz, hogy minden tetterejét felhasználja a vasárnapi munkaszünet elérésére, mert tényekről szeretnénk már beszámolni, vigasztaló szavak helyett.

Már hét éve mult, hogy ez a tárgy programunk első helyén szerepel, midőn kitüztük czélunk gyanánt a trafikosok érdekeiért küzdeni. Csodálatos, hogy a vasárnapi munkaszünet terve soha egy oldalról sem volt kivihetetlennek nyilvánitva, sőt ellenkezőleg, müködésünk ennek érkeben mindenhol elismerésre talált és az itt competens körök is beismerték az általunk kifejezett óhaj jogos voltát és megigérték bizonyos feltetelek mellett annak teljesitését. Daczára mindezeknek még máig sem történt semmi sem, mely a vasárnapi munkaszünet létre hozását csak távolról is kilátásba helyezte volna. A szivar-automata sem volt képes annyi érdeket ébreszteni, hogy segéd eszköz gyanánt a gondolt czélra felhasználnák. Röviden, a helyzet épen olyan, mint ezelőtt hét év előtt és nem láthatjuk előre, hogy mikor remélhetünk e dologban valami változást.

Ily körülmények között minden dohányárusnak kötelessége, hogy jogát minden törvényes eszközzel megvédje. Figyelmeztetünk arra, hogy e törvényes eszközök felhasználásából kell a vasárnapi munkaszünetnek életre kelni.

Ausztriában, daczára annak, hogy sok trafikos ellene volt, mégis letre kellett jönni a munkaszünetnek. Létre kellett jönni, mert a kötelező vasárnapi munkaszünet törvénye ezt magában foglalja. Nálunk az eset teljesen ugyanaz, csak a trafikusoktól függ, hogy tovább is e kivételes helyzetben maradjanak, melyre most utalva vannak.

A husvéti harangok kongása sok hivő lelkében reményt kelt, sok bilincsben szenvedőt szabadulás reményével tölt el.

És ha még annyi reményt és vigaszt hirdet is az ünnepi harangszó, csak örökké azt hangoztatja: ember segits magadon és az Isten is megsegit!

Vegyesek.

Dohánytermelők ankétje. A dohánytermelők és dohányos kertészek között való szolgálati viszony szabályozása érdekében szükebkörü szaktanácskozás volt ma délelőtt a földmivelésügyi minisztériumban Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter elnöklésével. Tekintettel ama körülményre, hogy a dohányos kertészeket a törvényhatóságok némelyike cselédeknek, némelyike munkásoknak, a biróság pedig többnyire egyenjogu vállalkozóknak minősitette, amely minősitések különféleségéből tömérdek kontroverzia származott; felette időszerűnek mutatkozott a földmivelésügyi miniszternek elhatározása, hogy ez a viszony törvényhozásilag szabályoztassék. A tanácskozáson megjelentek többek között: gróf Dessewffy Aurél, gróf Zselénszky Róbert, gróf Keglevich, báró Perleberg központi dohányigazgatósági elnök, Kristóffy József országgyülési képviselő, Ordódy, Kálay András és sok más dohánytermelő. A gyülést a miniszter az érdeklődést fölkeltő beszéddel nyitotta meg s a tanácskozás folyamán ugy a dohánytermelők, mint a dohánykertészek érdekeit biztositó számos javaslatot fogadtak el. Az ülés berekesztésével Kálay András köszönte meg az értekezlet nevében a miniszternek az ügy iránti buzgólkodását és a meghivottak iránt tanusitott bizalmát. Egyben a saját maga nevében felkérte a minisztert, miszerint ama régi anomáliának, amely szerint a dohány-ügy par excellence földmivelési ügy voltának dacára, még mindig a pénzügyminisztérium resszortjához tartozik, véget vetni és a mezőgazdaság e felette fontos ágának a földmivelésügyi resszortba leendő fölvétele érdekében a szükséges lépéseket megtenni szíveskedjék. A földmivelésügyi miniszter rövid válasza után az értekezlet a miniszter éltetésével ért véget.

A tőzsdeadó behozatala és a hirdetési bélyeg eltörlése. A képviselőház pénzügyi bizottsága közelebbi ülésén tárgyalja ugy a tőzsdeadó behozataláról, mint a hirdetési és naptárbélyeg eltörléséről szóló törvényjavaslatokat. A két törvényjavaslatot egy-ugyanazon ülésen tárgyalja a pénzügyi bizottság. Ennek az együttes tárgyalásnak bizonyos jelentősége van abban a tekintetben, hogy a két törvényjavaslat eredményében arra számitanak, hogy az egyik által való uj bevétel a másik javaslat folytán keletkező bevétel-megszünést pótolni fogja. Tudniillik a

hirlapok hirdetési bélyegének egy évi bevétele az idei állami költségvetében 460.000 koronával szerepel. Ez a bevétel a hirdetési bélyeg eltörlése folytán meg fog szünni s ennek helyébe teszik a tőzsdeadóból várható bevételt. A tőzsdeadóból várható jövedelmet a pénzügyminiszter az idei költségvetési előirányzatban 44.000 koronára preliminálta. A számitás alapjai ezek voltak: Minthogy az 1897. és 1898. évben történt leszámolási kötések száma mindkét esztendőben 1,300.000-et tett ki s az idénre nagyobb visszaeséstől tartani nem lehet, a leszámoló iroda utján lebonyolitandó kötések száma 1,200.000-re tehető. Az egyes kötések értékét, minthogy tárgyaik nagyobbára spekulácionális papirok, átlagban 12 000 koronával vettek számitásba. E számitás mellett a leszámoló irodánál lebonyolitandó ügyletek után levonandó adó 360.000 koronát tenne ki. Ehez jarul a börzén kivül, bankok, váltóházak, stb. utján kötött ügyletek adója, a melyből várható bevételt 80.000 koronában irányozta elő a pénzügyminiszter. A mostani közgazdasági depresszió azonban a budapesti tőzsdén oly állapotokat teremtett, melyek még ennek a bevételi eredménynek az elérését is kérdésessé teszik.

Az Első Magyar Általános Biztositó-Társaság ma délután tartotta közgyülését gróf Csekonics Endre elnöklése mellett. Az igazgatóság jelenti, hogy a biztositási üzlet általában nyereséggel záródott. Az elemi biztositási ágak közül ezuttal a tüz- és szállitmány-biztositó-üzlet lefolyása volt kevésbbé kedvező. De, valamint a biztositóüzlet egész vonalán folytonos volt a társaság fejlődése, ebben az üzletágban is örvendetes mozzanat az, hogy a tüz- és szállitmányi dijbevételek az 1898-iki 12,866.869 korona 90 fillérről 1899-ben 13,503 409 korona 7 fillérre emelkedtek. A tüzkárok azonban annyira igénybe vették a tekintélyes dijbevételt, hogy e régebben haszonhajtónak bizonyult üzletágban ezuttal számitásba vehető nyereséget elérni nem lehetett. A jégbiztositó-üzlet végre az 1899-ik évben kivételesen nyereséget hozott; ez azonban csakis annak köszönthető, hogy 1899-ben rendkivül csekély volt a jégverések száma. A jégbiztositódijbevétel 1899-ben szintén növekedett, amennyiben 5,054.503 korona 23 fillér magasságot ért el. ami az előző évihez képest 1,001.925 korona 33 fillér gyarapodás, Az életbiztositó üzletágban az uj szerzemény 1899-ben 41.760.304 korona 61 fillér volt; a biztositott tőke állománya pedig 253,652.080 korona 34 filllérre emelkedett, vagyis 12,013.671 korona összeggel haladta tul az előző év állományt. Az életbiztositó dijtartalékok ma már 71,559.669 korona 67 fillérre rugnak, a viszontbiztositások nélkül. E bőséges tartalékolás mellett az 1899. évi tiszta nyereségül az életbiztositó üzletágban 977.833 korona 52 fillér összeget sikerült elérni. Javasolja az igazgatóság, hogy az elért 996.786 K. 18 fillér tiszta nyereségből fizessenek ki az életbiztositottak nyereményrészeül 435.135 K. 92 fillért, az igazgatósági nyeremény-osztaléka 59,807 korona 17 fillért, a tisztviselők nyeremény-osztalékára 29,903 korona 58 fillért, a tisztviselők nyugdijalapjára 19 935 korona 72 fillért, osztalékul pedig minden egész részvény után 150 koronát. A fönnmaradó 2003 korona 79 fillért külön tartalékalapra vezetik. A közgyülés a jelentést tudomásul vette s a fölmentvényt megadta. Végül megválasztotta a közgyülés választmányi tagokul gróf Korniss Károlyt, Thuróczy Györgyöt, a felügyelő-bizottságba pedig Burchard-Bélaváry Konrádot és Németh Tituszt.

A valuta-szabályozásra vonatkozólag irják a Poll. Corr.-nak Budapestről: Ismételten felhangzott az a szemrehányás, hogy a valutaszabályozás nagyon lassan halad és még most sem fejeződött be. Igaz, hogy a valuta-reformra vonatkozó alapvető törvények már nyolcz évvel ezelőtt hozattak és akkor talán rövidebb határidő lebegett az illetékes tényezők szeme előtt a készpénzfizetés megkezdésére nézve, ámde figyelembe veendő, hogy a valuta-reform minden egyes aktusahoz, a két kormány megegyezése és a két parlament közreműködése szükséges. Igy történt, hogy az osztrák reichsrathban uralkodó állapotok két éven át megakasztották a valuta reformját. Az a kiváló gondosság melylyel a valutaszabályozást keresztülviszik, éppenséggel nem róható fel hibául és nem is tulajdonitható a kezdeményező bátorság hiányának. A monarkia gazdasági viszonyainak sajátossága, melynek következtében a giro- és clearing-forradalom csekély fejlődése miatt aránytalanul sok fizetési eszközre van szükség, továbbá a monarkia külső eladósodása minden lépésnél, amelyet a pénzforgalom reformja tekintetében tenni kellett, a legnagyobb körültekintést és óvatosságot követelte meg. A valutaszabályozásnak egyik legfontosabb aktusa, tudniillik a 312 millió forintot tevő állami jegyek bevonása nem történt meg egyszerre, hanem két részben, nyilván azért, hogy az e czélra szükséges aranymennyiség könnyebben legyen beszerezhető. A 200 millió frt értékü államjegyeknek 1894-ben elrendelt beváltása már régóta be van fejezve. A még hátralevő 112 millió forintnyi államjegy beváltását rendelő törvény szintén megvan már, az a rendelet pedig, amely ezt a törvényt végrehajtja és az 5 frtos és 50 frtos bankjegyek beváltásának határidejét megállapitja, mint halljuk, még ebben az esztendőben fog napvilágot látni. A korábbi beváltási idők analógiájára ezt a müveletet körülbelül két év alatt fogják végrehajtani. Ha azután ilyen módon a most még forgalomban levő 112 millió forint értékü államjegyek bevonása is be lesz fejezve, meglesz a készpénzfizetés megkezdéének legfőbb föltétele.

Segédszerkesztő: **Heltai Nándor.**

Első cs. és kir. szab. eredeti selmeczi pipa-, tajtékpipa- és pipaszár-gyár főzerő-berendezéssel.

TAKÁCS EDE

Zólyom-Selmecz mellett

Alapittatott 1836-ban.

Ajánlja a legjobb hirnévnek örvendő és kitünő minőségre nézve páratlan valódi selmeczi agyagpipáit, tajtékpipáit, pipaszárait és szivarszipkáit, minden kivitelben, a legolcsóbb árak mellett.

Képes árjegyzékek bérmentes visszaküldés esetén kivánatra bérmentve küldetnek

Egyedüli hirneves jó gyártmány.

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhirré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték **(VI. sorsjáték)** I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgalták, azok a főelárusitóknak elárusitás végett kiadattak. — **A Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Hatodik Sorsjáték.

100.000 sorsjegy, 50.000 nyeremény.

Első osztály.
Betét 12 korona.
Huzás: 1900. május 17. és 18.

Nyeremény		Korona.
1	á	60000
1	„	20000
1	„	10000
1	„	5000
3	„ 2000	6000
5	„ 1000	5000
8	„ 500	4000
30	„ 300	9000
50	„ 100	5000
2900	„ 40	116000
3000	nyer.	Kor. 240000

Második osztály.
Betét 20 korona
Huzás: 1900. junius 12. és 13.

Nyeremény		Korona.
1	á	70000
1	„	25000
1	„	10000
1	„	5000
3	„ 3000	9000
5	„ 2000	10000
8	„ 1000	8000
20	„ 500	10000
60	„ 300	18000
3900	„ 80	312000
4000	nyer.	Kor. 477000

Harmadik osztály.
Betét 32 korona.
Huzás: 1900. julius 10., 11., és 12.

Nyeremény		Korona.
1	á	80000
1	„	30000
1	„	20000
1	„	15000
3	„ 10000	30000
5	„ 5000	25000
8	„ 2000	16000
10	„ 1000	10000
70	„ 500	35000
4900	„ 130	637000
5000	nyer.	Kor. 898000

Negyedik osztály.
Betét 40 korona
Huzás: 1900. augusztus 1. és 2.

Nyeremény		Korona.
1	á	90000
1	„	30000
1	„	20000
1	„	15000
3	„ 10	30000
5	„ 5	25000
8	„ 2	16000
10	„ 1000	10000
70	„ 500	35000
3900	„ 170	663000
4000	nyer.	Kor. 984000

Ötödik osztály.
Betét 32 korona.
Huzás: 1900. augusztus 22. és 23.

Nyeremény		Korona.
1	á	100000
1	„	30000
1	„	20000
1	„	15000
3	„ 10000	30000
5	„ 5000	25000
8	„ 2000	16000
10	„ 1000	10000
70	„ 500	35000
3900	„ 200	780000
4000	nyer.	Korona 1061000

Hatodik osztály.
Betét 24 korona.
Huzás: 1900. szeptember 12-től október 10-ig.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

Korona

1.000,000

(Egy Millió)

Ezen 480 nyeremény közül utóljára kihuzott kapja a jutalomdijat.	jut.	kor.	
	1	nyer.	600000
	1	á	400000
	1	„	200000
	1	„	100000
	1	„	60000
	1	„	40000
	2	„	80000
	3	„	60000
	20	„	10000
	50	„	5000
	400	„	2000
	720	„	1000
	1000	„	500
	27800	„	200
	30000	nyerem. és jut.	Kor. 9,550,000

Az I. osztály huzása 1900. évi május 17. és 18-án lesz. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és kir. közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben. — Sorsjegyek a Magyar Királyi Szabadalmazott Osztálysorsjáték valamennyi eláru-itőinál kaphatók.

Budapest, 1900. évi április hó 15-én.

MAGY. KIR. SZABADALMAZOTT OSZTÁLYSORSJÁTÉK IGAZGATÓSÁGA.

Lónyay *Hazay*

Deutscher Theil.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. Ostern. — Vermischtes. — Annoncen.

Ostern.

Und wieder erscheint das Fest, welches den Antritt des Frühlings verkündet! Und wieder lauten die Osterglocken, auf das in jedes Herz freudige Hoffnung ziehe! Und abermals nahen die Festtage, wo jedes Werk, jede arbeitende Hand ruht, um draussen in Gottes freier Natur die Schöpfung zu bewundern, welche das alles hervorgebracht.

Uns fällt die saure Arbeit zu, für einem Lesenkreis zu schreiben, dem eine Ausnahmestellung zu Theil geworden. Die kön. ung. Tabak-Verschleisser sind diejenigen, für denen die Osterglocken nicht läuten, denen die Festtage nichts anderes bringen, als erhöhte, verstärkte Arbeit und die sich den Anblick von Gottes freier Natur nicht vergönen dürfen, denn eingeschlossen in ihren vier Mauern vollenden sie an Festtagen geradeso ihr Tagewerk, wie an jedem anderen Tage.

Und fragen wir uns, ob es einer menschlichen Macht zur Ehre gereicht, wenn sie diese ihre Macht derart ausnützt, um eine Anzahl Menschen, des ihnen von der Natur und dem Gesetze gewährleisteten Rechtes der Ruhe zu berauben, dann antworten wir entschieden mit Nein. Der Kaufmann, der Industrielle, der Künstler, die Schule, das städtische oder Staatsamt, alle müssen sie ihren Untergebenen die Feiertage freigeben, zumal ihnen nicht nur das eigene Belieben, sondern auch das Gesetz dies gebieterisch vorschreibt. Einzig und allein der Tabak-Trafikant ist es, für den ein solches Gesetz nicht existirt und merkwürdigerweise ist es der Staat selbst, welcher diese moderne Sklaverei insoferne aufrecht erhält, als er es verlangt, dass die im Lande sich befindlichen 42000 Kleintrafikanten, selbst an den höchsten Feiertagen, ihre Geschäfte offen halten.

Zur Ehre der Menschheit und jedes gerecht denkenden Menschen sei es gesorg, dass diese Thatsache allgemein verurtheilt wird. Sie wird verurtheilt nicht nur von dem dabei zunächst Betroffenen, sondern auch vom Publikum, der Presse und sogar von der Beamtenschaft selbst. Das bessere Gefühl in dem Menschen sträubt sich dagegen, einen Zustand, wie dieser es ist, anzuerkennen und ihn zu billigen. Und warum auch? Weil etwa die Staatseinkünfte darunter leiden könnten? Nun, was das betrifft, hat es schon Mittel und Wege gegeben, diese Befürchtung zu zerstreuen. Man hat sie nicht ergriffen, weil eben der Trafikant eine Ausnahmestellung in der Gesellschaft geniesst und dem Publikum selber glauben gemacht wird, dass eine Trafik nur da ist zur alleinigen Bequemlichkeit desselben, dass der Trafikant nur Pflichten zu erfüllen hat und keine Rechte.

Man hat erst kürzlich sämmtlichen Beamten des Landes den Sonntag Vormittag freigegeben, so, dass Sonntag über sämmtliche Amtter geschlossen sind. Es wäre interessant es auszurechnen, welche Summe diese Feierstunden der Beamten dem Staate jährlich kosten. Gleichwohl wird kein vernünftiger Mensch hierüber Glossen machen, denn warum? Der Ruhetag in der Woche ist dringend nothwendig, ausserdem wird er vom Gesetze diktirt, ergo hat kein Mensch das Recht eine derartige Verfügung zu missbilligen, im Gegentheil, mit aufrichtiger Genugthuung ist sie zu empfinden. Und ob dem Staate hieraus ein Schaden erwächst, oder nicht, das kann, das darf dabei nicht im Geringsten in Betracht kommen.

Wir denken, dass dieses Prinzip, welches vom Staate ausgehend, vom Staate geübt wird, auch gerechterweise auf diejenigen ausgedehnt werden müsste, die nicht Beamte, nicht Private sind, die eine Zwitterstellung einnehmen, insoferne Staat und Publikum sie als im öffentlichen Dienste stehend betrachten. Wir denken, dass es denn doch schon einmal Zeit wäre, den Trafikanten die paar Ruhestunden in der Woche zu bewilligen und berufen uns nicht nur auf die Billigkeit, sondern auf das Gesetz, welches für alle Bürger dieses Staates geschaffen wurde.

Mehr als bei anderen Gelegenheiten, sind die Festtage, wie eines das nahende Osterfest ist, geeinet, die Wünsche nach Ruhe nahezulegen. Aus dem Grunde wenden wir uns auch an den uns stets treu zur Seite stehenden Leserkreis unseres Blattes, indem wir ihnen, nicht mehr wie bisher, mit Worten des Trostes die endliche Erlangung der so sehnlichst gewünschten Sonntagsruhe versprechen, sondern wir fordern jeden Einzelnen auf, thatkräftig für die Einführung derselben einzustehen.

Sieben Jahre sind es bereits, dass dieser Gegenstand als erster Punkt auf jenem Programme steht, das wir im Interesse der Tabak-Trafikanten durchzuführen versprechen. Merkwürdigerweise wurde diese Angelegenheit niemals als undurchführbar von keiner Seite erklärt, im Gegentheil, vom Anbeginn unserer Aktion war alles damit einverstanden und selbst die hiefür kompetenteste Stelle hatte die Berechtigung des von uns zum Ausdruck gebrachten Wunsches eingesehen und die Erfüllung desselben, allerdings unter gewissen Bedingungen, versprochen. Trotzdem ist bis heute garnichts geschehen, was die Einführung der Sonntagsruhe auch nur im Entferntesten in Aussicht gestellt hätte. Der Zigarren-Automat scheint nicht einmal jenes Interesse hervorzurufen, um ihn als Aushilfsmittel zu dem gedachten Zwecke einzuführen. Kurz gesagt, der Zustand, wie er vor sieben Jahren bestand, besteht noch heute und es ist nicht abzusehen, wenn derselbe eine Änderung erfahren dürfte.

Unter solchen Umständen ist es Pflicht eines jeden Tabak-Verschleisser, dass er bestrebt ist, sein Recht mit allen gesetzlichen Mitteln zu wahren. Wir erinnern daran, dass diese gesetzliche Mittel, wenn sie in Anwendung gebracht würden, die Einführung der Sonntagsruhe zur Folge haben müsste. Wir erinnern daran, dass in Österreich die Sonntagsruhe bei den Trafikanten eingeführt werden musste, trotzdem dort, ein grosser Theil der Trafikanten dagegen war. Sie musste eingeführt werden, weil das Gesetz die obligatorische Sonntagsruhe anbefiehlt. Auch bei uns ist dies der Fall. Es bedarf nur der hiefür geeigneten Massnahmen und an den Verschleissern selber liegt es, ob sie noch immer in jener Ausnahmestellung zu verharren wünschen, die ihnen dermalen zugewiesen ist.

Der Klang der Osterglocken mag so manches gläubige Gemüth für die Festesweihe empfänglich machen, mag so machen Gefesselten das Hoffnungsgrün ins Herz pflügen. Und wenn ihr Klang aber auch noch so viel Trost und Hoffnung verkündet, Eines klingt gleichwohl immer und ewig aus ihnen und das lautet: Mensch hilf dir selbst und Gott wird dir helfen!

Vermischtes.

Der Abschluss der Valuta-Regulirung. Aus Wien wird uns telegraphirt: Die „Pol. Korr.“ veröffentlicht eine offiziöse Note über den Stand der Valuta-Regulirung, deren wesentlicher Inhalt folgender ist. Wohl sind die grundlegenden Gesetze für die Währungsreform schon vor acht Jahren geschaffen worden und es mag Anfangs auch ein kürzerer Termin für die Durchführung vorgeschwebt haben, doch dürfe nicht ausser Acht gelassen werden, dass für jeden einzelnen Akt der Währungsreform die Uebereinstimmung der beiden Regierungen und die Mitwirkung der Parlamente der beiden Staaten erforderlich ist; und dass die Zustände im österreichischen Reichsrath einen Stillstand von zwei Jahren auf dem Gebiete der Währungsreform verursacht haben, auch ist bekannt, dass verschiedene theils bimetallistische, theils agrarische Strömungen sich der Reform des Geldwesens hindernd entgegengestellt haben. Man kann wohl konstatiren, dass diese Tendenzen ihre Wirkung zum grössten Theil eingebüsst haben. Auch hat die Besonderheit der wirthschaftlichen Verhältnisse der Monarchie, in welcher der Verkehr in Folge der geringen Entwicklung des Giro- und Clearingverkehrs eine unverhältnissmässige Menge von Zirkulationsmitteln erfordert, ferner die Thatsache einer beträchtlichen auswärtigen Verschuldung bei jedem Schritte, welcher die Reform des Geldwesens betrifft, die grösste Umsicht und Behutsamkeit erfordert. Einer der wichtigsten Akte der Valutaregulirung, nämlich die Einziehung der 312 Millionen Gulden betragenden Staatsnoten, ist mit der Einziehung von 200 Millionen Gulden zum Theile bereits längst vollzogen. Was den Rest von 112 Millionen Gulden betrifft, so ist das Gesetz, welches die Ermächti-

gung zur Einziehung ertheilt, bereits in Kraft. Die Verordnung, welche dieses Gesetz vollzieht und den Anfangstermin der Einziehung der Fünf-Gulden- und der Fünfzig-Gulden-Noten festsetzt, wird, wie wir hören, noch vor Ablauf dieses Jahres publizirt werden. Nach der Analogie der früheren Einlösungstermine wird diese Operation in ungefähr zwei Jahren durchgeführt werden. Wenn dann die Einziehung des gesammten derzeit noch 112 Millionen betragenden Staatsnotenumlaufs beendigt ist, so ist die wesentliche Bedingung für die Aufnahme der Barzahlungen gegeben. Der Zeitpunkt der vollständigen Durchführung und des Abschlusses der Valutaregulirung ist also nach dem Gesagten mit ziemlicher Genauigkeit festzustellen; bei allen massgebenden Faktoren herrscht das Bestreben, die Vollendung der grossen Reform zu beschleunigen, an deren Zustandekommen sich bedeutende Erwartungen knüpfen.

Briefkasten der Redaktion.

Herrn J. G. in M. Wir ersuchen die Angelegenheit doch endlich ordnen zu wollen.

Herrn F. St. in K. Uns ist kein Beispiel bekannt, dass Ähnliches passirt wäre. Ein Urtheil darüber abzugeben ist daher sehr schwer.

Herrn J. W. in H. Ja, davon sind wir hinlänglich überzeugt. Wenn etwas gebraucht wird, dann findet man unsere Adresse sehr leicht auf.

Frau K. Sch. B. Wollen Sie sich freundlichst nicht für uns den Kopf zerbrechen.

Herrn B. B. in Sz. Wir danken bestens für die liebenswürdige Mittheilung und werden davon Gebrauch machen.

X. Z. in Bpest. Nach den Feiertagen bestimmt. Gruss.

Herr W. in Z. Wollen Sie uns Ihre nähere Adresse angeben. Es ist unmöglich, dass Sie Blatt nicht pünktlich bekommen. Wir werden übrigens bei der Post urgiren.

J. L. in K. In nächster Nummer werden wir über die Sache sprechen.

Hilfsredakteur: **Ferdinand Heltai.**

HIRDETÉSEK
FELVÉTETNEK A KIADÓHIVATALBAN
BUDAPEST, VI. KER., NAGY JÁNOS-UTCZA 1B.

Budapesti közuti vaspálya-társaság.

HIRDETMÉNY.

A »Budapesti közuti vaspálya-társaság«

XXXV-IK RENDES KÖZGYÜLÉSE

folyó évi április hó 24-én délután fél 4 órakor,

a társulat saját épületében Budapesten, V., Lipót körut 22. szám alatt fog megtartatni.

NAPIREND:

1. Igazgatósági évi jelentés; előterjesztése az 1899. évi zárszámadásnak és mérlegnek és a felügyelő-bizottság erre vonatkozó jelentésének, az osztalék megállapítása; határozat a felmentvény megadása érdemében.
2. Előterjesztés a nyugdijalapnak és a forgalmi személyzet segélyalapjának gyarapitásáról.
3. A felügyelő-bizottság ujbóli megválasztása.
4. A választmány ujbóli megválasztása.

☛ Szavazati jogot adnak a társaság közgyülésein (alapszabályok 15. és 20. §§.) egyaránt a társaság részvényei s illetőleg élvezeti jegyei, ha legalább négy nappal a közgyülés előtt az igazgatóságnál letéteményeztetnek; 20 darab részvény vagy élvezeti-jegy után egy szavazat gyakorolható, oly megszoritással azonban, hogy 20 szavazatnál többet egy részvényes sem gyakorolhat sem saját nevében sem pedig megbizásból.

Felhivatnak tehát a t. cz. részvényes urak, kik a jelen közgyülésen részt venni óhajtanak, miszerint a czimleteiket, a szelvényekkel együtt, beleértve a folyó évi május 1-én lejáró is, **szám- és névjegyzék kiséretében** bezárólag folyó évi április 20-ig az igazgatóságnál (Budapesten, V., Lipót-kö ut 22. szám) délelőtt 9—12, délután 4—5 óra között, téritvény mellett letenni méltóztassanak, hol a szavazási igazolványokkal egyidejüleg az előterjesztendő zárszámla és mérleg, valamint a felügyelő-bizottság jelentése is átvehető lesz.

☛ A letéthez szükséges nyomtatványok a társaság pénzügyi szakosztályában dijmentesen kaphatók.

Budapest, 1900. április 6-án.

(Utánnyomat nem dijaztatik.) **Az igazgatóság.**

„LE GRIFFON“ ☛ ☛ ☛
☛ ☛ ☛ „LE SUBLIME”
anerkannt bestes und feinstes echt französische
ZIGARETTENPAPIER.
Unentbehrlicher Artikel in den k. u. Tabak-Gross- und Kleintrafiken!
LOHNENDER VERSCHLEISS,
weil von Jedermann verlangt.
GENERAL-DEPOT:
GOLDZIEHER GÉZA
Budapest, V., Sas-utcza 29. szám.

Eckstein Bernát és Fia, Budapest, Kertész-utcza 37.